

แผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง ปี ๒๕๖๔ (ด้านประมง)

๑. การเตรียมการรับสถานการณ์ (ก่อนเกิดภัย)

เกษตรกรที่จะได้รับการช่วยเหลือต้องเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนด้านประมงกับหน่วยงานของกรมประมง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ก่อนเกิดภัยพิบัติแล้วเท่านั้น

๑.๑ การประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนภัยกับเกษตรกร

ประชาสัมพันธ์สร้างการรับรู้เพื่อป้องกันและลดผลกระทบจากภัยแล้งกับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ให้ทราบถึงข้อควรปฏิบัติในการเลี้ยงสัตว์น้ำ และการเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำในช่วงภัยแล้ง ให้สามารถเตรียมตัวรับสถานการณ์ หาริธีการป้องกัน แก้ไข ตลอดจนมีการวางแผนการเลี้ยงสัตว์น้ำเพื่อปรับลดขนาดการผลิต หรือลดเว้นการเลี้ยงสัตว์น้ำ และทยอยจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เป็นการลดปริมาณสัตว์น้ำภายในบ่อ เพื่อลดความสูญเสียให้มากที่สุด โดยดำเนินการในรูปแบบต่าง ๆ เช่น สร้างการรับรู้เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยแล้งกับเกษตรกรโดยตรง ผ่านเวทีการประชุมกำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน แจ้งผ่านประชาสัมพันธ์จังหวัด แจ้งผ่านผู้นำชุมชน แจ้งผ่านประมงอาสา ผ่านโครงการต่าง ๆ ประชาสัมพันธ์แจ้งเตือนทางสถานีวิทยุกระจายเสียงกรมประมง สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย และสถานีโทรทัศน์ รวมถึงสื่อต่าง ๆ

๑.๒ ให้คำแนะนำทางวิชาการ

ให้คำแนะนำทางวิชาการกับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ติดตามคุณภาพน้ำ และเฝ้าระวังโรคสัตว์น้ำ เพื่อลดและหลีกเลี่ยงความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในช่วงภัยแล้ง ทั้งนี้ ควรเฝ้าระวังพื้นที่เสี่ยงที่คาดว่าจะได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ภัยแล้ง ได้แก่ การเลี้ยงปลาในกระชังในแม่น้ำปิง แม่น้ำน่าน แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำน้อย แม่น้ำป่าสัก แม่น้ำชี และลุ่มน้ำเจ้าพระยา หรือแหล่งน้ำอื่น ๆ รวมถึงเฝ้าระวังสัตว์น้ำในฟาร์มเพาะพันธุ์ และโครงการปลาหน้าวัด

ข้อควรปฏิบัติในการเลี้ยงสัตว์น้ำในช่วงฤดูแล้ง

กรณีที่เลี้ยงสัตว์น้ำในบ่อดิน ดังนี้

๑. ควรปรับลดขนาดการผลิต หรือลดเว้นการเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยทำการตากบ่อและตกแต่งบ่อเลี้ยงในช่วงฤดูแล้งแทน เพื่อเตรียมไว้เลี้ยงสัตว์น้ำในรอบต่อไป

๒. วางแผนการเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และฤดูกาล

๓. ทยอยจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เพื่อลดปริมาณสัตว์น้ำภายในบ่อ

๔. หากจำเป็นต้องเลี้ยงสัตว์น้ำควรคัดเลือกพันธุ์สัตว์น้ำที่มีความแข็งแรง จากฟาร์มผู้ผลิตที่ได้มาตรฐานและเชื่อถือได้

๕. ควบคุมการใช้น้ำและรักษาปริมาณน้ำในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำให้มีการสูญเสียน้อยที่สุด ป้องกันการรั่วซึมหรือจัดหาร่มเงาให้กับบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ

๖. จัดเตรียมหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้เพิ่มเติม

๗. ควรปล่อยสัตว์น้ำลงเลี้ยงในปริมาณหนาแน่นน้อยกว่าปกติ และควรปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำที่มีขนาดใหญ่เพื่อลดระยะเวลาการเลี้ยงให้น้อยลง

๘. ควรเลือกใช้อาหารสัตว์น้ำที่มีคุณภาพดีและให้ในปริมาณที่เหมาะสม

๙. ลดปริมาณอาหารสัตว์น้ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นอาหารสดเพื่อป้องกันน้ำเน่าเสีย

๑๐. ควรเพิ่มความสนใจ สังเกตอาการต่าง ๆ ของสัตว์น้ำที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิด หากมีอาการผิดปกติจะได้แก้ไขและให้การรักษาทันท่วงที

๑๑. ควรลดเว้นการขนถ่ายสัตว์น้ำ ถ้าจำเป็นต้องระมัดระวังให้มากเนื่องจากจะมีผลกระทบกับการกินอาหารและการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำโดยตรง

๑๒. ควรหมั่นตรวจสุขภาพสัตว์น้ำอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบสิ่งผิดปกติ ให้รีบหาสาเหตุและแก้ไขได้ทันที ในขณะเดียวกันควรแจ้งให้ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงทราบ เพื่อที่จะได้หามาตรการป้องกันการแพร่กระจายโรค กรณีที่มีสัตว์น้ำป่วยตายควรกำจัดโดยการฝังหรือเผา ไม่ควรทิ้งสัตว์น้ำป่วยในบริเวณบ่อที่เลี้ยงเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการแพร่กระจายเชื้อโรคทำให้การระบาดของโรคเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว

กรณีที่เกี่ยวข้องสัตว์น้ำในกระชัง ดังนี้

๑. ควรปรับลดขนาดการผลิต หรือลดเว้นการเลี้ยงสัตว์น้ำ โดยทำความสะอาดและซ่อมแซมกระชังในช่วงฤดูแล้งแทน เพื่อเตรียมไว้เลี้ยงสัตว์น้ำในรอบต่อไป

๒. วางแผนการเลี้ยงสัตว์น้ำให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และฤดูกาล

๓. พยายามจับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เพื่อลดปริมาณสัตว์น้ำภายในกระชัง

๔. หากจำเป็นต้องเลี้ยงสัตว์น้ำควรคัดเลือกพันธุ์สัตว์น้ำที่มีความแข็งแรง จากฟาร์มผู้ผลิตที่ได้มาตรฐานและเชื่อถือได้

๕. ควรเลือกแหล่งน้ำที่ตั้งกระชังที่มีระดับความลึกเพียงพอ เมื่อตั้งกระชังแล้วพื้นกระชังควรสูงจากพื้นน้ำไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร เพื่อให้ น้ำมีการหมุนเวียนถ่ายเทได้สะดวก

๖. ควรจัดวางกระชังให้เหมาะสม ไม่วางชิดกันจนหนาแน่นมากเกินไป เพราะจะไปขัดขวางการไหลของกระแสน้ำ

๗. ควรปล่อยสัตว์น้ำลงเลี้ยงในปริมาณหนาแน่นน้อยกว่าปกติ และควรปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำที่มีขนาดใหญ่เพื่อลดระยะเวลาการเลี้ยงให้น้อยลง ก่อนปล่อยสัตว์น้ำลงเลี้ยงในกระชัง ควรปรับสภาพแวดล้อม โดยเฉพาะคุณสมบัติของน้ำในภาชนะเลี้ยงสัตว์น้ำ ควรมีคุณสมบัติใกล้เคียงกันกับน้ำที่ต้องการปล่อยสัตว์น้ำ เช่น อุณหภูมิ ค่าความเป็นกรดด่าง เป็นต้น

๘. ควรเลือกใช้อาหารสัตว์น้ำที่มีคุณภาพดีและให้ในปริมาณที่เหมาะสม

๙. ลดปริมาณอาหารสัตว์น้ำลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นอาหารสดเพื่อป้องกันน้ำเน่าเสีย

๑๐. ควรเพิ่มความสนใจ สังเกตอาการต่าง ๆ ของสัตว์น้ำที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิด หากมีอาการผิดปกติจะได้แก้ไขและให้การรักษาทันท่วงที

๑๑. ควรทำความสะอาดกระชังสม่ำเสมอ เพื่อกำจัดตะกอนและเศษอาหาร ซึ่งเป็นการตัดวงจรชีวิตปรสิตและเชื้อโรค นอกจากนี้ช่วยให้กระแสน้ำไหลผ่านกระชังได้ดี มีผลต่อการเจริญเติบโตและสุขภาพสัตว์น้ำ

๑๒. ควรลดเว้นการขนถ่ายสัตว์น้ำ ถ้าจำเป็นต้องระมัดระวังให้มากเนื่องจากจะมีผลกระทบกับการกินอาหารและการเจริญเติบโตของสัตว์น้ำโดยตรง

๑๓. ควรหมั่นตรวจสุขภาพสัตว์น้ำอย่างสม่ำเสมอ เมื่อพบสิ่งผิดปกติ ให้รีบหาสาเหตุและแก้ไขได้ทันที ในขณะเดียวกันควรแจ้งให้ผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำอื่น ๆ ที่อยู่ใกล้เคียงทราบ เพื่อที่จะได้หามาตรการป้องกันการแพร่กระจายโรค กรณีที่มีสัตว์น้ำป่วยตายควรกำจัดโดยการฝังหรือเผา ไม่ควรทิ้งสัตว์น้ำป่วยในบริเวณแม่น้ำที่เลี้ยงเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการแพร่กระจายเชื้อโรคทำให้การระบาดของโรคเป็นไปได้อย่างรวดเร็ว

๒.๑ การเตรียมการในส่วนกลาง

มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของกรมประมงติดตามสถานการณ์และความเสียหายด้านประมงจากจังหวัดต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด เพื่อรวบรวมข้อมูลความเสียหายและการให้ความช่วยเหลือของจังหวัด รายงานข้อมูลต่อศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติการเกษตร ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒.๒ การเตรียมการในส่วนภูมิภาค

มอบหมายให้ผู้ตรวจราชการกรม ติดตามกำกับหน่วยงานต่าง ๆ ของกรมประมง ในส่วนภูมิภาค ดำเนินการติดตามสถานการณ์การเกิดภัยน้ำในอ่างเก็บน้ำต่าง ๆ ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร รวมถึงการเฝ้าระวังสัตว์น้ำในที่รักษาพืชพันธุ์ โครงการปลาน้ำจืด เป็นต้น จัดเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ช่วยเหลือเกษตรกร ได้ทันทีที่ได้รับการร้องขอและให้จัดเจ้าหน้าที่ประมงไว้ประจำสำนักงานประมงจังหวัด/ศูนย์ฯ เพื่อให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการแก่เกษตรกร เพื่อให้คำแนะนำในการป้องกันโรคสัตว์น้ำ

๓. การให้ความช่วยเหลือ (หลังเกิดภัย)

ให้จังหวัดพิจารณาดำเนินการให้ความช่วยเหลือโดยใช้เงินอุดหนุนราชการในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด (๒๐ ล้านบาท) ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจ่ายเงินอุดหนุนราชการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๖๒ และตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติปลีกย่อยเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือด้านการเกษตรผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ. ๒๕๕๖ เพื่อให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยแล้งได้ทันทีตามความจำเป็นและเหมาะสม หากเงินงบประมาณมีไม่เพียงพอสามารถขอใช้เงินอุดหนุนราชการในอำนาจของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (๕๐ ล้านบาท) ต่อไป

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

กลุ่มช่วยเหลือเกษตรกรและชาวประมง

www4.fisheries.go.th/local/index.php/main/site/disasterfisheries



ข่าวประชาสัมพันธ์สำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่

สำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่ ๖๕ อาคาร ๓ สำนักพัฒนาเกษตรพื้นที่สูง ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ๕๐๒๐๐

แผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง ปี ๒๕๖๔ ด้านประมง

สำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่ ขอแจ้งประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้วางแผนเตรียมรับสถานการณ์ภัยแล้ง ดังต่อไปนี้

๑. ควบคุมการใช้น้ำและรักษาปริมาณน้ำในบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำให้มีการสูญเสียให้น้อยที่สุด ป้องกันการรั่วซึมหรือจัดระบบน้ำให้กับบ่อเลี้ยงสัตว์น้ำ
๒. จัดเตรียมหาแหล่งน้ำสำรองไว้ใช้เพิ่มเติม
๓. ควรปล่อยสัตว์น้ำลงเลี้ยงในปริมาณหนาแน่นน้อยกว่าปกติ และควรปล่อยพันธุ์สัตว์น้ำที่มีขนาดใหญ่ เพื่อลดระยะเวลาการเลี้ยงให้น้อยลง
๔. ลดปริมาณอาหารสัตว์น้ำลงโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นอาหารสด เพื่อป้องกันน้ำเน่าเสีย
๕. ต้องเพิ่มความสนใจ สังเกตอาการต่างๆ ของสัตว์น้ำที่เกิดขึ้นอย่างใกล้ชิด หากมีอาการผิดปกติจะได้รับแก้ไขทันทันที
๖. งดเว้นการขนถ่ายสัตว์น้ำ ถ้าจำเป็นต้องระมัดระวังให้มาก เนื่องจากจะมีผลกระทบกับการกินอาหาร การเจริญเติบโต การเกิดโรคในสัตว์น้ำ
๗. จับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เพื่อลดปริมาณสัตว์น้ำภายในบ่อ
๘. ควรหมั่นตรวจสอบสุขภาพสัตว์น้ำอย่างสม่ำเสมอ

กรณีเลี้ยงสัตว์น้ำในกระชัง

๑. ควรจัดวางกระชังให้เหมาะสม ไม่วางชิดกันจนเกินไป และพื้นกันควรสูงกว่าพื้นน้ำ ไม่น้อยกว่า ๕๐ เซนติเมตร เพื่อให้ถ่ายเทได้สะดวก
๒. ประชาสัมพันธ์ให้มีการเลี้ยงปลาในอัตราที่เหมาะสมตามหลักวิชาการของกรมประมง ให้ลดความหนาแน่นของการเลี้ยงปลาในกระชังหากมีความผิดปกติจากการขาดออกซิเจน และควรมีกระชังปลาสำรองไว้หากมีกรณีฉุกเฉิน
๓. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเตรียมหรือติดตั้งระบบการให้อากาศหรือเครื่องเพิ่มออกซิเจนในกระชังปลาให้เพียงพอ เพื่อช่วยป้องกันและแก้ไขปัญหาเบื้องต้นในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพอากาศหรือคุณภาพน้ำที่เปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน
๔. ควรทำความสะอาดกระชังสม่ำเสมอ เพื่อกำจัดตะกอนและเศษอาหาร เป็นการตัดวงจรชีวิตปรสิตและเชื้อโรค
๕. จับสัตว์น้ำที่ได้ขนาดขึ้นมาจำหน่ายหรือบริโภค เพื่อลดปริมาณสัตว์น้ำภายในกระชัง
๖. ควรมีการวางแผนการเลี้ยง หรืองดเว้นการเลี้ยงในช่วงดังกล่าว โดยทำความสะอาดและซ่อมแซมกระชังในช่วงเวลาดังกล่าวแทน เพื่อเตรียมไว้เลี้ยงสัตว์น้ำในรอบต่อไป

สำนักงานประมงจังหวัดเชียงใหม่

โทรศัพท์ ๐๕๓-๓๓๒๘๔๗๓

๒๒ มกราคม ๒๕๖๔